

EN SON KAZANÇLARIN HESAPLAMADA GÖZETİLMESİ

Olay gününden hüküm gününe en yakın güne kadar belirlenebilen tüm kazançların hesaplamada gözetileceğine ilişkin Yargıtay kararlarından örnekler:

Beden tamlığına karşı işlenen haksız fiillerde zararın gerçek miktar ve şümulü zamanla daha iyi anlaşılabilirdiğinden, mümkün olduğu kadar geç bir tarihin esas alınması gerekir. Borçlar Kanunu'nun 45/2. maddesinde cismani zararın hangi tarih esas alınarak hesaplanacağı hakkında yeterli açıklık bulunmakta, cismani **zararın hüküm tarihindeki duruma göre hesaplanması** kabul edilmektedir. Bu itibarla, **hüküm tarihine en yakın verilerin** nazara alınarak, rapor tanzim tarihine kadar gerçekleşen zararın somut olarak hesaplanması gerekir. Bu husus "**gerçek belli iken varsayma gidilemez**" ilkesinin de gereğidir.

Gerek ölümler nedeniyle destek kaybı zararı, gerekse beden gücü kaybı zararının hesaplanmasında, rapor tanzim tarihine kadar gerçekleşen zararın **bilinen veriler** nazara alınarak ve iskontoya tabi tutulmadan somut olarak, rapor tanzim tarihinden sonraki zarar da **bilinen son gelir** nazara alınıp her yıl %10 oranında artırılmak ve iskonto edilmek suretiyle hesaplanmalıdır.

(HGK.28.06.1995, E.1994/9-628 K.1995/694)

Borçlar Kanunu 46/2. maddesinde cismani zararın hangi tarih esas alınarak hesaplanacağı hakkında yeterli açıklık bulunmakta, cismani zararın **hüküm tarihindeki duruma göre** hesaplanması kabul edilmektedir. Bu nedenle, bilirkişinin **hüküm tarihine en yakın verileri nazara alarak** rapor tanzim tarihine kadar gerçekleşen zararı somut olarak hesaplamış olması anılan maddeye ve "**gerçek belli iken varsayma gidilemez**" ilkesine uygundur.

(HGK.15.05.1991, E.1991/9-102 K. 267)

Gerek ölümler nedeniyle destek kaybı zararı ve gerek beden gücü kaybı zararının hesaplanmasında, **rapor düzenleme tarihine kadar gerçekleşen zararın bilinen veriler gözetilerek** ve iskonto edilmeden somut olarak; rapor düzenleme tarihinden sonraki zararın da bilinen son gelir (kazanç) esas alınıp %10 oranında artırılmak ve iskonto edilmek suretiyle hesaplanmalıdır.

(HGK.17.05.2000, E.9-889-K.904)

Maddi zarar hesaplarının **rapor tarihine kadar bilinen ücretlere göre**, rapor tarihinden itibaren bilinmeyen dönemler için ise, **en son bilinen ücretin** yıllık % 10 artırım suretiyle yapılması gerekir. Olay tarihi ile rapor tarihi arasında işyeri uygulamasında murisin ücretinde normal olarak ne miktar artış olabileceği araştırılıp tespit olunarak, zarar hesapları ona göre yapılmalıdır.

(9.HD.12.06.1990, 5321-7204)

Trafik kazası sonucu % 56 oranında meslekte kazanma gücünü yitiren davacının bu yüzden uğrayacağı kazanç kaybı, rapor düzenleme tarihine kadar gerçekleşen zararın **bilinen veriler** nazara alınarak ve iskontoya tabi tutulmadan belirlenmesi, rapor düzenleme tarihinden sonraki zarar da **bilinen son gelir** nazara alınıp her yıl %10 oranında artırılmak ve %10 oranında iskonto edilmek suretiyle hesaplanmalıdır. (4. HD. 19.09.1999, 4701-8714).

Destek tazminatında gerçek gelir, yani zarar, **hüküm gününe en yakın gündeki** olması gereken değere göre saptanır.

(4.HD.18.04.1996, 2280-3274)

Davacı Kurumun rücu alacağıının tesbiti aşamasında, rapor tarihinden sonra, ancak **hüküm tarihinden önce yürürlüğe giren asgari ücret artışlarının** gözetilmemesi hatalıdır.

(10.HD.10.09.1996, 7580-6635)

Yargıtay bozma kararında açıkça vurgulandığı üzere, hak sahiplerinin işverenden isteyebileceği tazminat miktarı **en son veriler** nazara alınmak suretiyle hesaplanmalıdır. Oysa bozmadan önceki hak sahiplerinin belirlenen tazminatından SSK'ca bildirilen peşin sermaye değerinin indirildiği ortadadır. Yapılacak iş, hak sahiplerinin gelirleri en son veriler nazara alınarak hesaplanmak ve hesaplanan tazminattan yine SSK'ca bildirilen peşin sermaye değerinin belirlenen tazminattan indirilerek sonucuna göre karar vermektir.

(21.HD. 03.07.2000, 5242-5294)

Zararlandırıcı sigorta olayına maruz kalan sigortalının tazminatına esas ücreti, **hüküm tarihine en yakın tarihte belli olan veriler nazara alınarak** hesaplanması gerektiği Yargıtay'ın oturmuş ve yerleşmiş görüşlerindedir.

(21.HD.27.10.1998, 7035-7155)

Destekten yoksun kalma (veya işgücü kaybı) tazminatlarının hesabında bilirkişi raporunun düzenlendiği tarihe en yakın bilinen ücretlerin (veya emsal ücretlerin) esas alınması gerekir.

(4.HD.20.10.1997, 5737-9861)

Sosyal Sigortalar Kurumu'nca karşılanmayan maddi ve manevi tazminatın işverenden istenmesi durumunda, maddi tazminat, **yeni veriler** ve asgari ücretteki artışlar gözönünde tutularak yeniden saptanmalı; Kurumun hak sahiplerine bağladığı peşin sermaye değeri, belirlenen zarardan indirilmelidir.

(21.HD.22.01.1997, 7224-187)

Hüküm tarihine en yakın tarihte belli olan ücretteki artış miktarı nazara alınarak yeniden haksahiplerinin tazminatı belirlenmeli; belirlenen bu zarardan en son katsayı ile haksahiplerinin gelirlerinde yapılan artışlar indirilmeli ve bozma kararı öncesi hesap raporunda belirlenen ve hükmedilen miktarı geçmemek üzere karar verilmelidir.

(21.HD.26.05.1998, 3699-3860)

Tazminatın hesaplanmasında **hüküm tarihine en yakın asgari ücretler** esas alınmalıdır. Asgari ücret kamu düzeniyle ilgili olduğundan bu hususta usuli kazanılmış haktan söz edilemeyeceği gibi, Hakim bu durumu duruşmanın her aşamasında kendiliğinden gözetmelidir.

(HGK.17.12.1997, E.97/10-820 – K.1074)

Asgari ücretlerin uygulanması kamu düzeniyle ilgili olduğundan, bir talep olmasa dahi doğrudan göz önünde bulundurulması zorunludur. Öte yandan, kamu düzeni ile ilgili konularda usuli kazanılmış haktan söz edilemez. Bu nedenle, bozmadan sonra **asgari ücretler artmış ise, bu yeni artışların da hesaplamada göz önünde tutulması gerekir.**

(21.HD.25.5.2000, 4100-4206)

Tazminat hesabında hüküm tarihine en yakın tarihte belli olan asgari ücretin esas alınması zorunludur. (21.HD.12.5.1998 gün 3306-3473 sayılı ve 15.2.2000 gün 1077-1095) sayılı kararları)

Asgari ücret artışları kamu düzeniyle ilgili olup, uygulanması zorunlu olduğundan, davanın devamı sırasında ve hüküm tarihine kadar geçen sürede asgari ücretteki artışların hesaplamada gözetilmesi gerekir. Davacının asgari ücret artışlarından önceki raporlara itiraz etmemiş olması, davalı yararına usuli kazanılmış hak oluşturmaz. O halde davacıların yoksun kaldıkları destek tazminatı için **hüküm tarihine en yakın asgari ücretteki artışlara göre** hesaplanmış bilirkişi raporuna göre karar verilmelidir.

(4.HD.08.12.2003, 8596-14191)